

"Dalalet-i fenniye, elini esasata ve erkâna uzatmış olduğu..." İzah eder misiniz; fen, elini iman esaslarına nasıl uzatmış?

Burada suçlu fen ilimleri değil, fen ilimlerini kendi batıl düşüncelerinde bir vasıta olarak kullanan felsefi cereyanlardır. Yani Üstad Hazretleri fen ilimlerini itham etmiyor, fen ilimlerini inkârda bir vasıta olarak kullanan bozuk ve batıl felsefî ekolleri itham ediyor.

Mesela biyoloji ilmi Allah'ın san'atı ve mahlûkatı olan canlıları inceleyen ve O'nun isim ve sıfatlarına işaret eden mükemmel bir rehber ve güzel bir kaynak olmasına rağmen, materyalist felsefe güya bu ilme dayanarak insanların maymundan geldiğini ve maddenin ezeli olduğunu iddia ederek, biyoloji ilmi perdesi altında dine hücum ediyor. Yoksa hakikat-ı halde biyoloji ilmi bu batıl felsefenin bastonu ya da mesnedi değildir, tam aksine yaratılışı ve Allah'ın varlığını ve birliğini izah ve ispat eden en büyük bir delil ve en kat'î bir ispattır.

Üstad Hazretleri fen ilimlerinin bu hususiyetine şu ibareleri ile işaret ediyor:

"Sizin okuduğunuz fenlerden her fen, kendi lisan-ı mahsusuyla mütemadiyen Allah'tan bahsedip Hâlıkı tanıttırıyorlar. Muallimleri değil, onları dinleyiniz."

"Meselâ, nasıl ki mükemmel bir eczahane ki, her kavanozunda harika ve hassas mizanlarla alınmış hayattar macunlar ve tiryaklar var; şüphesiz gayet maharetli ve kimyager ve hakîm bir eczacıyı gösterir."

"Öyle de küre-i arz eczahanesinde bulunan dört yüz bin çeşit nebatat ve hayvanat kavanozlarındaki zîhayat macunlar ve tiryaklar cihetiyle bu çarşıdaki eczahaneden ne derece ziyade mükemmel ve büyük olması nisbetinde, okuduğunuz fenn-i tıbbi mikyasıyla, küre-i arz eczahane-i kübrasının eczacısı olan Hakîm-i Zülcelâli, hatta kör gözlere de gösterir, tanıttırır."(1)

Diğer bir husus, ilim ile ilim felsefesi farklı şeylerdir. **İlim**, san'atı incelerken; ilim felsefesi sanatın sanatkârdan kopartılma ya da başka şeylere dayandırma gayretidir. Bu yüzden ilim ile ilim felsefesini aynı kefiye koymamak gerekir. İslam'ın meselesi ilim ile değil, dinsizliği esas alan felsefe iledir. Zaten İslam'a savaş açan da

ilmin kendisi değil, ilim felsefesidir. Eęer ilim İslam lehinde kullanılır ise bize Allah'ı tanıtan tefekkür vesilesi olur, aynı ilim inkârcı felsefenin elinde küfür vasıtası haline dönüşür.

Üstad Hazretlerinin "**Fakat şu zamanda dalalet-i fenniye, elini esasata ve erkana uzatmış olduğundan,..**" ibarelerine bu ölçüler ışığında bakmak gerekir.

(1) bk. [Şualar, On Birinci Şua, Altıncı Mesele.](#)